

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Ipari oktatás mozgóképekkel*

Forrás:

Szózat

Byp.
(Hely)

1921. 11. 3

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

372.74

Hely

Idő

#1921

Személy

Hely

Ipari oktatás mozgóképekkel

**A Közművelődési Tanács új tanítómódszere
— November végén megkezdik az analfabéták oktatását**

— Saját tudósítónktól —

A Közművelődési Tanácsnak már a háboru előtt is nagy szerep jutott a szélesebb néprétegek oktatása, továbbnevelése és kulturális fejlesztése körül. A reánk következett súlyos évek alatt pedig ez a jelentékeny kulturfeladat megtízszereződött, noha az intézmény működésének lehetősége anyagi és egyéb segítőeszközök hiányában szinte teljes tehetetlenségig megbénult.

Meglátogattuk a Közművelődési Tanács központi vezetését a Ferenciek-tere 3. szám alatt lévő hivatalos helyiségében, ahol Szilágyi Sándor ügyvezető alelnök a tanács működésével kapcsolatosan több érdekes adattal ismertett meg bennünket. Tőle tudtuk meg azt a fontos újítást, hogy az ipari továbboktatás terén legközelebb nálunk is meghonosítják a mozgóképekkel való előadást. Amerikában már hosszabb idő óta szokásban van, hogy az ipari munkásokat és tanoncokat, sőt a tovább haladni szándékozó kisiparosokat és egyéb kézműveseket is az ipari termelés és modern gyártás újabb fejlődésére mozgóképekkel tanítják, meg. Bemutatják például a butorgyártást a gyakorlatlan deszkától végig a kész butorig. Mozgófényképek segítségével egymás mellé állítják a nehézfogású munkást és a könnyűfogásút. A szemléltető összehasonlításból a nézők megtanulhatják, hogy produktívitás szempontjából milyen óriási a különbség a két különböző munkás között. Az oktatófilmeken bemutatják ezenkívül a világ nevezetesebb gyárait, híresebb ipartelepeit, a technika legújabb vívmányait, szembeállítva az elmúlt százakok legprimitívebb próbálkozásával.

A Közművelődési Tanácsnak sikerült megsze-

reznie egész sereg ilyen felnőtteknek való oktatófilmeket és most tárgyalnak több budapesti mozgóképszínházzal az oktatóelőadások megtartása iránt. Az újszerű filmelőadásokat a lehető legolcsóbb helyiségek mellett valószínűleg még a tél beállta előtt megkezdik, hogy azután egész télen folytathassák.

Másik igen fontos kulturális munkája a Közművelődési Tanácsnak az idén is az analfabéták oktatása lesz, melyet már 1908 óta kultiválnak. Az iskolamulasztó felnőttek irni-olvasni való megtanítása tisztára állami feladat, melyet azonban — meg kell vallani — az állam eddig igen mostohán teljesített. A löversenyen egy óra leforgása alatt a legközönségesebb külsejű hazardőr is többet veszít, mint amennyit az állam tíz év óta az analfabéták oktatására kiadott. Pedig ha soha nem is, de most igazán meg kellene mutatnunk tettekkkel is, hogy kulturfőlénnyel megerősített nép vagyunk, melyet alacsonyabb kultúrjokon álló más népek nem igazhatnak le. Horvátország már a háboru előtt is tízszeresét áldozta az ottani hasonló közművelődési szerv fentartására, mint amennyit a mi kormányaink adtak a magyarországi Közművelődési Tanács céljaira. Mi évente mindössze ötvétezer koronát kaptunk, de a háboru alatt ezt is a felére szállították le. Az idén pedig eddig még egy rongyos papiroskoronát sem kapott a Közművelődési Tanács az államtól, noha a kérvény már régen ott fekszik a kultuszminiszter asztalán.

Az analfabéták oktatását pedig már e hónap végén meg kell kezdeni, akár segíti ebben az állam a Közművelődési Tanács áldozatkész, tevékeny tagjait, akár nem. Igaz, hogy az analfabéták száma a háboru alatt is képest legalább látszólag csökkent. Analfabéta volt ugyanis a háboru alatt

az összlakosságnak 33 százaléka, ma pedig csak 24 százaléka az. Ezi a hirtelen apadást nem az okozta, mintha a kérdéses 9 százalék azóta gyorsan megtanult volna irni-olvasni. A dolog egyszerű magyarázata az, hogy az analfabéták túlnyomó többsége Magyarországnak az oldhoktól lakott területeiről került ki. Ezeket a területeket azonban a trianoni ugynevezett béke elszakította tőlünk és így elveszítettük a magasabb százaléku oláh analfabéta kontingensünket is.

A háboru alatt az oktatás alá kerülő analfabéták legnagyobb tömege a katonák sorából került

A Közművelődési Tanács a fronton és a front mögött, a kaszárnyákban mindenütt följállította és hamarosan sikerre vezette a maga irni, olvasni, számolni tanító kis házi különítményeit. Ebben az emberfölötti nagy munkában az önfeláldozó tanítóké a siker orozslánrésze. A tanítók minden oktatás alá kerülő felnőtt analfabéta után negyven korona tiszteletdíjat kapnak fáradtságos, nehéz munkájukért. De ennek a negyven koronának is bizonyos súlyos föltétele van. Csak akkor kerül kifizetésre, amikor az illető felnőtt-nebuló az írás-olvasás-számolásból teljes sikerrel leteszi a vizsgát. De ugyan hányan nem jutnak el a vizsgáig, mert időközben megunták a dolgot és abbahagyják a tanulást! Az ilyen félbemaradt öreg nebulók után a tanító egy fillért sem kap. Az is megtörtént ilyenformán, hogy egy-egy tanítónak hánthetes, sőt két-hónapos idegrontó, fáradtságos munkája jutalmazásképpen a végén mindössze százhusz korona jutott.

De mindegy. A mesterségét szerető magyar tanító csak azért is tovább fog harcolni szívósan és kitartóan a sötét és állatias tudatlanság ellen. Még talán akkor is, ha legfőbb támogatója, az állam, ebben a béroszi küzdelemben végleg cserbenhagyja . . .